

CHARTER GREEN DEAL INCLUSIVE CARSHARING

1. Inleiding	1
Autodelen in Brussel	1
Impact autodelen	2
2. De Green Deal	2
Wat is een Green Deal	2
Doelstellingen	3
Mogelijke acties en thema's	3
Structuur	3
3. Verbintenissen	4
Partijen	4
Definities	4
Overwegende dat	5
Spreken het volgende af	6

1. INLEIDING

Autodelen is een onmisbare schakel in de weg naar een meer leefbare stad. Autodelers hebben namelijk minder auto's én doen minder autokilometers. Logisch dus dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich zowel in het Gewestelijk Mobiliteitsplan als in de Low Emission Mobility Roadmap doelen vooropstelt om (zero-emissie) autodelen te doen groeien. De Green Deal Inclusive Carsharing is een instrument om autodelen in Brussel groter, duurzamer en inclusiever te maken door publieke en private partners uit verschillende sectoren te laten samenwerken.

AUTODELEN IN BRUSSEL

Eind 2022 telde het Brussels Gewest 50.178 actieve autodelers (die de laatste 12 maanden minstens één keer een deelwagen gebruikt hadden) en 1.579 deelwagens. Het aantal actieve autodelers steeg zo met 47% tegenover eind 2021, de deelwagens kenden een stijging van 18%¹.

Meer dan 5% van de Brusselse gezinnen heeft een abonnement op een autodeelsysteem². Volgens een inschatting van Autodelen.net is 6,8% van de Brusselse rijbewijsbezitters lid van een autodeelorganisatie. Autodelen is dus geen randfenomeen meer. Anderzijds wijzen studies uit dat de groep gebruikers nog weinig gediversifieerd is en de meesten een zeer hoog opleidingsniveau

¹ Impactrapport 2022, Autodelen.net

² Onderzoek Verplaatsingsgedrag Brussel 2023.

hebben³⁴. Dus ook al genieten meer en meer Brusselaars van de voordelen van autodelen, een groep inwoners valt nog uit de boot.

Slechts 2% van de Brusselse deelwagens is eind 2022 elektrisch. In Vlaanderen ligt dit aantal meer dan tien keer zo hoog, met 24% van de deelwagens die elektrisch aangedreven zijn. Hier ligt dus nog veel marge om autodelen nog milieuvriendelijker te maken.

Anno 2023 zijn er verschillende autodeelorganisaties actief in het Brussels Gewest. Sommige aanbieders bieden round trip autodelen aan (hierbij wordt een deelwagen opgepikt op een vaste locatie en teruggebracht naar dezelfde plek). Anderen zijn free-floating aanbieders (hierbij kunnen de deelwagens overal in het gewest of in een andere stad achtergelaten worden). Daarnaast zijn er ook organisaties met een aanbod van roundtrip en peer-to-peer (hierbij verhuren privé personen wagens aan elkaar) deelwagens en organisaties die particulier kostendelend autodelen faciliteren.

IMPACT AUTODELEN

Het impactrapport⁵ dat Autodelen.net publiceerde op 28 februari 2023 toont aan dat in Vlaanderen één deelwagen gemiddeld 3 tot 10 privéwagens vervangt, afhankelijk van het type autodelen. We durven veronderstellen dat deze vervangratio in de stedelijke omgeving van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest nog hoger ligt. Hierbij aansluitend toont onderzoek⁶ uit 2019 aan dat 84% van de huishoudens die aan roundtrip autodelen doen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest géén eigen wagen bezitten. Dit tegenover het Brusselse gemiddelde uit 2019 waarbij 45% van de gezinnen geen wagen bezit. Deze cijfers tonen aan dat autodelen een enorm potentieel heeft om het aantal privéwagens te verminderen en om ruimte vrij te maken in de stad. Ruimte die vergroend kan worden, waar ontmoet en gespeeld kan worden.

Daarnaast leert het impactrapport ons dat autodelers ook minder autokilometers rijden sinds ze gestart zijn met autodelen. Autodelers dragen zo bij aan de Good Move-doelstelling die het individueel autogebruik wil verminderen. Meer autodelers zorgt dus voor een belangrijke daling van de uitstoot van CO₂, NO_x, fijn stof, ... Dit heeft een positieve impact op de klimaatverandering, maar ook op de luchtkwaliteit in Brussel.

---

³ Mareile Wiegmann, Imre Keserü et Cathy Macharis, « Autodelen in het Brussels Gewest », *Brussels Studies* [En ligne], Fact Sheets, n° 146, mis en ligne le 30 août 2020, consulté le 16 août 2023. URL : <http://journals.openedition.org/brussels/4957> ; DOI : <https://doi.org/10.4000/brussels.4957>

⁴ Impactrapport 2022, Autodelen.net

⁵ <https://www.autodelen.net/nl/nieuws/impactrapport/>

⁶ STARS Deliverable D5.1 Mobility scenarios of car sharing: gap analysis and impacts in the cities of tomorrow. <https://stars-h2020.eu/wp-content/uploads/2020/04/STARS-5.1.pdf>

2. DE GREEN DEAL

WAT IS EEN GREEN DEAL

Een Green Deal is een vrijwillig maar ambitieus akkoord tussen de overheid, bedrijven en organisaties om samen te werken en op korte termijn gemeenschappelijke doelstellingen te realiseren. De Green Deal duurt 3 jaar, van 2024 tot 2026.

DOELSTELLINGEN

De Green Deal Inclusive Carsharing wil autodelen groter, duurzamer en inclusiever maken.

Dat vertaalt zich in onderstaande doelstellingen:

1. De toegang tot autodelen verhogen van volgende kwetsbare doelgroepen: gezinnen (grote-, jonge- en eenoudergezinnen), senioren, personen met een mobiliteitsbeperking, digitaal kwetsbaren, nachtwerkers die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen en huishoudens met lage inkomens.
2. Het aantal (actieve) autodelers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verhogen tot minstens 100.000 tegen eind 2026.
3. Het verhogen van het marktaandeel van autodeelaanbieders in het Brussel Hoofdstedelijk Gewest.
4. Het verhogen van de bekendheid van het concept autodelen in het Brussel Hoofdstedelijk Gewest.
5. Het maximaal inzetten op, en samenwerken om, het aandeel zero-emissie deelwagens in het Brussel Hoofdstedelijk Gewest te verhogen.
6. Het faciliteren van kennisuitwisseling tussen diverse stakeholders (o.a. lokale overheden, autodeelaanbieders, sociale huisvestingsmaatschappijen, kennisinstellingen en organisaties die zich richten naar kwetsbare doelgroepen).

MOGELIJKE ACTIES EN THEMA'S

Elke ondertekenaar streeft ernaar 4 acties te realiseren die bijdragen aan de doelstellingen, waarbij er bijzondere aandacht gaat naar inclusie. We streven ernaar dat globaal gezien 50% van alle doelstellingen binnen de Green Deal over inclusie gaat. Elke ondertekenaar is vrij om zelf acties voor te stellen binnen zijn expertisedomein, maar hieronder alvast enkele suggesties.

- Sensibilisering (bij brede publiek, specifieke doelgroepen, werknemers sector, bij werkgevers, ...)
- Drempels verlagen (onderzoek naar drempels per specifieke doelgroep, uittesten van nieuwe maatregelen, ...)
- Elektrificatie (identificatie van drempels bij aanbieders en gebruikers, nodige ondersteuning voor aanbieders en gebruikers, doelgroepen, sensibilisering, ...)
- Reglementering (overleg over nieuw erkenningskader)

- Living labs (woonmaatschappijen, buurtwerking, ...)
- ...

STRUCTUUR

Jaarlijks zijn alle ondertekenaars tweemaal uitgenodigd op een algemeen **terugkommoment** waar de voortgang van de Green Deal wordt gepresenteerd. Iedere ondertekenaar brengt daar ook zijn stem uit over de twee thema's die het komende jaar verder worden uitgediept en uitgewerkt door een focusgroep.

Deze **focusgroepen** (twee per jaar) streven telkens naar een concreet eindresultaat, zoals bijvoorbeeld een nota met beleidsaanbevelingen, een rapport met good practices, ... De mogelijke thema's van de focusgroepen worden door de ondertekenaars zelf voorgesteld.

We organiseren ook **green deal academies** rond specifieke thema's, opnieuw op voorstel van en gekozen door de ondertekenaars. Deze lessenreeksen dienen vooral om kennisuitwisseling te faciliteren buiten de focusgroepen om en staan ook open voor niet-ondertekenaars.

We streven ook naar een jaarlijkse **intergewestelijke uitwisseling** tussen de Green Deal Inclusive Carsharing in het Brussels Gewest en de Green Deal Gedeelde Mobiliteit in Woonomgevingen in het Vlaamse Gewest.

3. VERBINTENISSEN

PARTIJEN

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna de 'Brusselse Regering' genoemd), vertegenwoordigd door:

- Minister Alain Maron, belast met Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie en Participatieve Democratie;
- Minister Elke Van den Brandt, belast met Mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid;
- Barbara Dewulf, Adjunct-directrice-generaal ad interim van Leefmilieu Brussel;
- Christophe Vanoerbeek, Directeur-generaal van Brussel Mobiliteit;

en

De ondertekenende actoren (hierna 'ondertekenaars' genoemd), die actief zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:

- Autodelen.net;
- AMT Concept;
- BRAL;
- La Ligue des Familles;

DEFINITIES

1. Green Deal Inclusive Carsharing: de gebruiksnaam voor deze Green Deal;
2. Stuurgroep: Brussel Leefmilieu, Brussel Mobiliteit, het kabinet van de minister van Leefmilieu, het kabinet van de minister van Mobiliteit, Autodelen.net en AMT Concept
3. Coördinatieteam: Autodelen.net en AMT Concept
4. Advisory Board: de leden van de stuurgroep en vertegenwoordigers van expertenorganisaties (la Ligue des Familles, BRAL, ...)
5. Ondertekenaars: rechtspersonen die zich engageren tot de uitvoering van concrete acties die bijdragen aan de algemene doelstelling. De acties worden verder opgenomen in deze convenant;
6. Autodelen: autogebruik waarbij meerdere personen om beurt gebruik maken van één (of meer) wagen(s);
7. Green Deal periode X: kalenderjaar waarin Green Deal loopt (01/01 - 31/12), aangeduid met 1, 2 en 3. Per periode kan één ondertekeningmoment voorzien worden.
8. Actie: Concreet engagement van één van de ondertekenaars. De ondertekenaars streven ernaar 4 acties te formuleren. De opgenomen acties lopen steeds gedurende de volle duurtijd van deze Green Deal, tenzij specifiek anders vermeld.

OVERWEGENDE DAT

1. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) de ambitie heeft om substantieel bij te dragen tot de Europese beleidsdoelstellingen voor klimaat (-40% directe broeikasgasemissies⁷ tegen 2030 t.o.v. 2005 en minstens -67% tegen 2040), om de luchtkwaliteit in het gewest te verbeteren en deze tegen 2035 in lijn te brengen met de door de Wereldgezondheidsorganisatie aanbevolen grenswaarden⁸. Om het klimaatakkoord van Parijs te respecteren is het doel om in 2050 minstens 90% minder broeikasgassen uit te stoten in vergelijking met de situatie in 2005⁹.
2. Autodelen bijdraagt aan de klimaatdoelstellingen doordat het het autobezit doet dalen, het aantal autokilometers doet dalen en ruimte vrijmaakt die bijvoorbeeld ingenomen kan worden door groene ruimte. Volgens een inschatting van Autodelen.net kan een conventionele deelwagen voor een jaarlijkse CO₂-reductie van 4,356 ton zorgen, en een elektrische deelwagen voor een CO₂-reductie van 6,318 ton.
3. De Low Emission Mobility Roadmap van het Brussels Gewest uit 2022 de categorie deelwagens aanduidt als prioritaire doelgroep om doelstellingen rond elektrificatie rond te

---

⁷ Directe broeikasgasemissies zijn de emissies die op het Brusselse grondgebied zelf worden uitgestoten. Naast directe broeikasgasemissies veroorzaakt het Gewest ook "indirecte" emissies. Deze houden bijvoorbeeld verband met de productie van elektriciteit, de afstand afgelegd buiten het Gewest en van de consumptiegoederen die het Gewest invoert.

⁸ Ontwerp van Lucht-, Klimaat- en Energieplan 2023-2027 (in december 2022 in openbaar onderzoek voorgelegd).

⁹ Klimaatordonnantie van 17 juni 2021. Ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 2 mei 2013 houdende het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing alsook van de organieke ordonnantie van 23 februari 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle, BS, 25 juni 2021.

formuleren en maatregelen voor uit te werken. De Roadmap formuleert een duidelijke ambitie om vanaf 2025 enkel nog nieuwe elektrische deelwagens aan de vloot toe te voegen, met disclaimer dat dit in overleg met de sector moet gebeuren, dat er voldoende laadinfrastructuur moet zijn, ...

4. Het gewestelijk mobiliteitsplan “Good Move”, goedgekeurd in maart 2020, als één van de doelstellingen heeft het individueel autogebruik te verminderen. Een van de acties die ze hiervoor wil ondernemen is het versterken van de gedeelde mobiliteitsdiensten (actie C11), door onder andere het aanbod te versterken, de deeldiensten zichtbaar en geloofwaardig maken via doelgerichte, participatieve acties, een kader opstellen voor de uitrol van het aanbod, het gehele aanbod analyseren en mogelijke wisselwerkingen identificeren en nieuwe doelstellingen opstellen voor de uitrol van autodelen, ...
5. Onderzoek aantoonde dat de groep autodelers vooralsnog redelijk homogeen is met vooral hoogopgeleide gebruikers, en dat de Brusselse regering ernaar streeft autodelen toegankelijker te maken zodat zoveel mogelijk Brusselaars van de voordelen kunnen genieten.
6. De Green Deal een vrijwillige overeenkomst is tussen de Brusselse overheid en de ondertekenaars, en de ondertekenaars onderling, om op een laagdrempelige manier samen te werken naar de realisatie van gemeenschappelijke doelstellingen. In de Green Deal leggen de ondertekenaars hierover concrete afspraken schriftelijk vast.

SPREKEN HET VOLGENDE AF

Artikel 1 - Doelstelling

Het doel van de Green Deal is autodelen groter, duurzamer en inclusiever te maken door de juiste partners uit verschillende sectoren samen te brengen en uitwisseling te stimuleren.

De Green Deal-gemeenschap en de in het kader van dit project georganiseerde activiteiten en evenementen hebben tot doel de uitvoering van de acties door de betrokken partijen te verrijken, te ondersteunen en te bevorderen.

Artikel 2 - Tijdsduur

De Green Deal wordt voorbereid in de tweede helft van 2023 en wordt officieel gelanceerd op 6 februari 2024. Ze loopt tot eind 2026.

Artikel 3 - Acties

Om lid te worden van de Green Deal streven ondertekenaars ernaar 4 acties voor te stellen om autodelen groter, duurzamer en/of inclusiever te maken.

Deze acties (in bijlage) kunnen gericht zijn op algemene of specifieke sensibilisering, het wegwerken van drempels, onderzoek, reglementering, elektrificatie, living labs of pilots, ...

Deze acties moeten SMART beschreven worden en haalbaar zijn tegen eind 2026.

Acties gericht op innovatie, experimenten, replicatie van goede praktijken en samenwerking tussen ondernemingen worden aangemoedigd.

Artikel 4 - Ambassadeurschap, samenwerking en kennisdeling

De deelnemende partijen verbinden zich ertoe een pioniersrol op te nemen op het gebied van autodelen in Brussel. Door hun kennis, ervaring en netwerk zijn zij een aanspreekpunt voor partijen die willen meewerken aan de Green Deal doelstelling. Bovendien moedigen zij derden aan om mee te doen.

De deelnemende partijen zijn het erover eens dat (wederzijdse) samenwerking en het ontwikkelen en delen van kennis en ervaring de groei van autodelen zal versnellen.

De deelnemende partijen verbinden zich er aldus toe hun kennis en ervaring zoveel mogelijk met - en in coördinatie met - elkaar te delen, zoals bijvoorbeeld tijdens een focusgroep of Green Deal academie.

De deelnemende partijen verbinden zich ertoe de voortgang van hun actie(s) met het coördinatieteam te delen met het oog op de opstelling van het in artikel 8 bedoelde jaarverslag.

Artikel 5 - Afdwingbaarheid van gemaakte afspraken

De deelnemende partijen komen overeen dat afspraken in dit convenant niet in rechte afdwingbaar zijn, hoewel ze zich moreel verbinden om hun uiterste best te doen om de onderstaande verplichtingen na te komen.

Bovendien verbinden de deelnemende partijen zich ertoe alle op hen toepasselijke wettelijke verplichtingen na te komen, met name die welke voortvloeien uit het arbeidsrecht, het fiscaal recht, het sociaal recht en het milieurecht.

De partijen zijn niet verantwoordelijk voor de uitvoering van de acties van de andere partijen.

Artikel 6 - Gegevensuitwisseling

Elke deelnemende partij respecteert (1) het verzoek van de andere om gegevens al dan niet vertrouwelijk te houden, (2) het beroep van een partij op een wettelijk voorschrift tot geheimhouding van gegevens en (3) heeft aandacht voor de in de wet- en regelgeving gestelde bescherming rondom persoonsgegevens en openbaarheid van bestuur.

De kennis die tijdens de ontwikkeling wordt gegenereerd, zal door alle partijen mogen worden gebruikt, met uitsluiting van vertrouwelijke gegevens inzake een deelnemende partij en mits het de belangen van één van de deelnemers niet schaadt.

De kennis die tijdens de ontwikkeling wordt gegenereerd, blijft eigendom van de partijen die deze kennis heeft voortgebracht of ingebracht, zonder dat hij hiervoor de andere partijen een vergoeding verschuldigd is of vraagt.

De partijen zullen geen onderwerpen bespreken, afspraken maken of handelingen verrichten die in strijd zijn met het mededingingsrecht.

De partijen verbinden zich ertoe de in het kader van deze convenant verzamelde gegevens te verwerken overeenkomstig Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (Algemene Verordening Gegevensbescherming - "GDPR"). De informatie en de modaliteiten van de verwerking van de verzamelde gegevens worden uiteengezet in de privacyverklaring in bijlage 2 van dit charter.

Artikel 7 - Coördinatie

1. De stuurgroep

De stuurgroep van de inclusive green deal autodelen bestaat uit het coördinatieteam (zie hieronder), een vertegenwoordiger uit Brussel Leefmilieu, een vertegenwoordiger uit Brussel Mobiliteit en bij voorkeur ook een vertegenwoordiger vanuit de kabinetten Leefmilieu en Mobiliteit. De stuurgroep heeft o.a. onderstaande taken:

- De stuurgroep is verantwoordelijk voor de algemene coördinatie van de inclusive green deal autodelen en volgt administratief op.
- De stuurgroep zorgt voor een goede beleidsdoorstroming van de bevindingen uit de inclusive green deal autodelen naar de betrokken beleidsniveaus.
- De stuurgroep bewaakt de algemene voortgang van de inclusive green deal autodelen.
- De stuurgroep komt periodiek samen om de stand van zaken van de inclusive green deal autodelen te bespreken (minstens 4 keer per jaar/ éénmaal per kwartaal)

2. Het coördinatieteam

Het dagelijks beheer van de Green Deal wordt opgevolgd door het coördinatieteam, nl. Autodelen.net en AMTConcept. Het coördinatieteam heeft o.a. onderstaande taken:

- Het coördinatieteam komt periodiek samen (minstens 3 keer per jaar) om de stand van zaken van de inclusive green deal autodelen en de voortgang van de doelstellingen te bespreken.
- Het coördinatieteam staat in voor de intakegesprekken van potentiële ondertekenaars en biedt ondersteuning bij het formuleren van concrete acties van ondertekenaars.
- Het coördinatieteam volgt de voortgang van de inclusive green deal autodelen en haar ondertekenaars op. Bovendien is het verantwoordelijk voor de tussentijdse evaluaties. Hierover schrijft zij jaarlijks een voortgangsverslag.
- Het coördinatieteam ondersteunt ondertekenaars en de trekkers van focusgroepen (zie verder) met (inhoudelijk) advies en concrete begeleiding.
- Het coördinatieteam staat in voor de praktische werking van de inclusive green deal autodelen en organiseert terugkoppelingen, focusgroepen, Green Deal-academies, enzovoort.

- Het coördinatieteam staat in voor een goede communicatie over de inclusive green deal autodelen, zowel intern als extern.
- Het coördinatieteam volgt de financiering van de inclusive green deal autodelen op.

3. De advisory board

De advisory board bestaat uit het coördinatieteam, een vertegenwoordiger uit Brussel Leefmilieu, een vertegenwoordiger uit Brussel Mobiliteit en uit vertegenwoordigers van expertiseorganisaties (BRAL, La Ligue des Familles, *namen organisaties*). Voor deze green deal streven we naar minstens 5 essentiële organisaties om het bereiken van de doelstellingen en de werking te faciliteren.

De advisory board komt minstens tweemaal per jaar samen en heeft o.a. onderstaande taken:

- De leden van de advisory board communiceren actief naar hun netwerk over de opportuniteiten en de resultaten van de inclusive green deal autodelen.
- De leden van de advisory board communiceren knelpunten en opportuniteiten vanuit hun netwerk naar de advisory board en de ondertekenaars van de inclusive green deal autodelen
- De leden van de advisory board ondertekenen de inclusive green deal autodelen en formuleren minstens 4 concrete acties die bijdragen aan de algemene doelstelling en missie van de green deal.
- De leden van de advisory board beoordelen de potentiële acties van ondertekenaars en beslissen mee over het al dan niet weerhouden van de acties.
- De leden van de advisory board spotten opportuniteiten in hun netwerk die kunnen bijdragen aan de algemene doelstelling en missie van de green deal.
- De leden van de advisory board evalueren de werking en de voortgang van de doelstellingen van de inclusive green deal autodelen.
- De leden van de advisory board stellen hun expertise actief ter beschikking aan het coördinatieteam en de ondertekenaars van de inclusive green deal autodelen.

Artikel 8 - Monitoring

Met het oog op de vooruitgang van de vastgelegde acties zal het coördinatieteam voor deze Green Deal op jaarbasis een bevraging doen van de deelnemende partijen, in jaar twee worden ook diepte-interviews georganiseerd. Het resultaat hiervan wordt gepubliceerd in een jaarrapport. Hierin wordt elke individuele actie opgevolgd en worden aanbevelingen voor de Green Deal geformuleerd indien toepasselijk. Dit jaarrapport zal openbaar gemaakt worden.

Artikel 9 - Toetreding door nieuwe partijen

Kandidaat-deelnemers kunnen zich via schriftelijk verzoek melden aan het coördinatieteam voor deze Green Deal, die de advisory board inlicht over hun kandidatuur. De advisory board beslist over de toetreding. Er zijn twee officiële ondertekeningsmomenten, nl. in februari 2024 en in januari/februari 2025.

Nieuwe ondertekenaars zullen worden toegevoegd via een bijlage bij deze convenant.

Artikel 10 - Wijziging aan acties

Via een schriftelijk verzoek aan het coördinatieteam voor deze Green Deal kunnen wijzigingen aan de vastgelegde acties worden aangevraagd.

De advisory board erkent dergelijke wijzigingen, mits zij in overeenstemming blijven met de doelstelling van de Green Deal en de voorwaarden van artikel 2 van deze convenant. In geval van twijfel wint het coördinatieteam het advies in van de stuurgroep. Na goedkeuring, zal de wijziging als bijlage bij de Green Deal worden gevoegd.

Indien een van de deelnemende partijen wenst om de afspraken in de Green Deal niet langer verder te zetten, dan kan deze partij door middel van schriftelijke opzegging haar deelname beëindigen. Het uitgangspunt daarbij is dat overige deelnemers in dat geval de Green Deal verderzetten.

Artikel 11 - Openbaarheid

Dit convenant en de jaarverslagen waarin de voortgang van de verbintenissen van de deelnemende partijen wordt beoordeeld, zullen openbaar worden gemaakt met als doel om de actie te kunnen valoriseren en om anderen te inspireren.

Artikel 12 - Inwerkingtreding

De afspraken van de Green Deal treden in werking met ingang van de dag na ondertekening.